

ŞUBAT 2018

TÜRKİYE İMSAD AYLIK SEKTÖR RAPORU

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ❑ 2017 yılında alınan yapı ruhsatları yüzde 31,8 artarak 270,7 milyon metrekare oldu.
- ❑ 2017 yılında alınan konut yapı ruhsatları yüzde 35,1 artarak 213,5 milyon metrekare oldu.
- ❑ 2017 yılında alınan yapı izinleri yüzde 6,6 artarak 161,1 milyon metrekareye ulaştı.
- ❑ İnşaat sektöründe güven endeksi Şubat ayında bir önceki aya göre 1,6 puan yükseldi.
- ❑ Mevcut inşaat işleri endeksi Şubat ayında bir önceki aya göre 3,1 puan geriledi.
- ❑ Yeni alınan inşaat işleri endeksi Şubat ayında bir önceki aya göre 7,7 puan düştü.
- ❑ 2018 Ocak ayında konut satışları yüzde 1,7 yükseldi.
- ❑ 2018 Ocak ayında birinci el konut satışları yüzde 0,3 yükseldi.
- ❑ 2018 Ocak ayında ipotekli konut satışları geçen yılın Ocak ayına göre yüzde 20,3 azaldı.
- ❑ 2018 Şubat ayında konut kredisi faiz oranları aylık ortalama yüzde 1,16'ya yükseldi.
- ❑ Yeni konut satın alımında konut kredileri kullanımının payı düşüyor.
- ❑ Kamunun yatırım harcamalarındaki gerileme inşaat sektörünü olumsuz etkileyecek.
- ❑ 2017 yılında inşaat malzemesi üretimi geçen yıla göre yüzde 6,4 arttı.
- ❑ 2017 yılında inşaat malzemesi ihracatı geçen yıla göre yüzde 8,0 arttı.
- ❑ 2017 yılında inşaat malzemesi ithalatı geçen yıla göre yüzde 4,1 geriledi.
- ❑ Dış politik ve jeopolitik riskler yeni yılda da sürüyor.
- ❑ 2017 yılı cari açık milli gelir oranı yüzde 5,5'e yükseldi.
- ❑ TRLIBOR bankalar arası gecelik faiz oranı Şubat ayında yüzde 13,38'e yükseldi.
- ❑ Sanayide kapasite kullanım oranı yüzde 87,5 ile son 9 yılın zirvesinde.
- ❑ Özel sektör yatırımları yeni yılda da durağan gerçekleşiyor.
- ❑ Türk Lirası'nda değer kaybı baskısı sürüyor.
- ❑ Dünya mal ticaretinin 2018 yılında 19,0 trilyon doları aşacağı öngörülüyor.
- ❑ ABD 10 yıllık tahvil faizlerindeki artış endişe yaratıyor.
- ❑ Euro Dolar paritesi yön arıyor.
- ❑ Petrol fiyatları 65-70 dolar arasında dalgalanıyor.
- ❑ ABD'de inşaat harcamaları 2017 yılında 1,25 trilyon dolar oldu.
- ❑ AB inşaat harcamaları 2017 yılı son çeyreğinde yüzde 1,9 büyüdü.
- ❑ İnşaat malzemesi fiyatları Şubat ayında da artışını sürdürdü.

EXECUTIVE SUMMARY

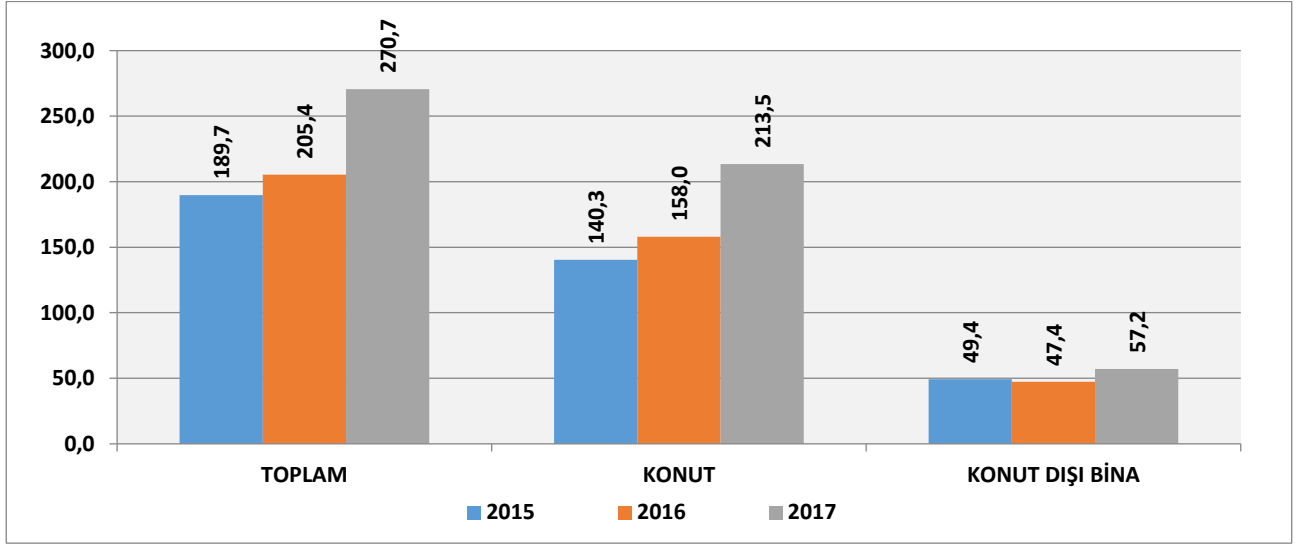
- ❑ Construction permits increased 31,8 percent in 2017 and reached to 270,7 sqm.
- ❑ Construction permits for houses increased 35,1 percent in 2017 and reached to 213,5 sqm.
- ❑ Construction occupancy permits expanded 6,6 percent and realized as 161,1 sqm.
- ❑ Construction confidence index increased 1,6 point in February of 2018.
- ❑ Existing construction activities index dropped 3,1 point in February of 2018.
- ❑ New construction orders index narrowed 7,7 point in February of 2018.
- ❑ House sales expanded 1,7 percent in January of 2018.
- ❑ New houses sales increased 0,3 percent in January of 2018.
- ❑ Mortgaged sales of House decreased 20,3 percent in January of 2018.
- ❑ Mortgage credits average monthly interest rate is 1,16 percent in February of 2018.
- ❑ Declining in public investment expenditures would affect construction sector negatively.
- ❑ Construction materials industrial production increased 6,4 percent in 2017.
- ❑ Construction materials export increased 8,0 percent in 2017.
- ❑ Construction materials import declined 4,1 percent in 2017.
- ❑ Geopolitics risks would affect economic activities and expectations in 2018.
- ❑ Current account deficit to GDP ratio reached to 5,5 percent in 2017.
- ❑ Interbank TRLIBOR overnight average interest rate is 13,38 percent in February.
- ❑ Depreciation trends in Turkish Liras is going on.
- ❑ Manufacturing industry capacity utilization ratio is at highest level since 2009.
- ❑ Private sector investment expenditures still realise weakness.
- ❑ World merchandise trade is estimated to overpass 19,0 trillion dollar in 2018.
- ❑ US Government Bond 10Y interest rate nearby 3,0 percent and caused worrying.
- ❑ There is uncertainty at euro dollar parity.
- ❑ US construction expenditures is 1,25 trillion dollar in 2017 and set a new record.
- ❑ EU construction expenditures growth 1,9 percent in fourth quarter of 2017.
- ❑ Construction materials prices increased in the second month of New Year.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Alınan Yapı Ruhsatları 2017 Yılında Metrekare Bazında Yüzde 31,8 Arttı

2017 yılında alınan toplam yapı ruhsatları metrekare bazında yüzde 31,8 artarak 270,7 milyon metrekare olmuştur. Böylece 2017, son 3 yılda en yüksek yapı ruhsatı alınan yıl olmuştur. 1 Ekim 2017 yılında yürürlüğe giren yeni imar düzenlemelerinin sınırlayıcı etkilerinden kaçınmak için alınan konut yapı ruhsatları büyümede etkili olmuştur. Alınan konut yapı ruhsatları yüzde 35,1 artarak 213,5 milyon metrekareye ulaşmıştır. Konut dışı binalar için alınan yapı ruhsatları da üç yıl sonra 2017 yılında artmış ve metrekare bazında yüzde 20,7 yükselerek 57,2 milyon m2 olarak gerçekleşmiştir. Alınan yapı ruhsatları büyüklüğü inşaat sektörü ve inşaat malzemeleri sanayi için ümit vermekle birlikte bu ruhsatların bir bölümünün hayata geçemeyeceği de düşünülmektedir.

Şekil.1 Alınan Yapı Ruhsatları Milyon Metrekare

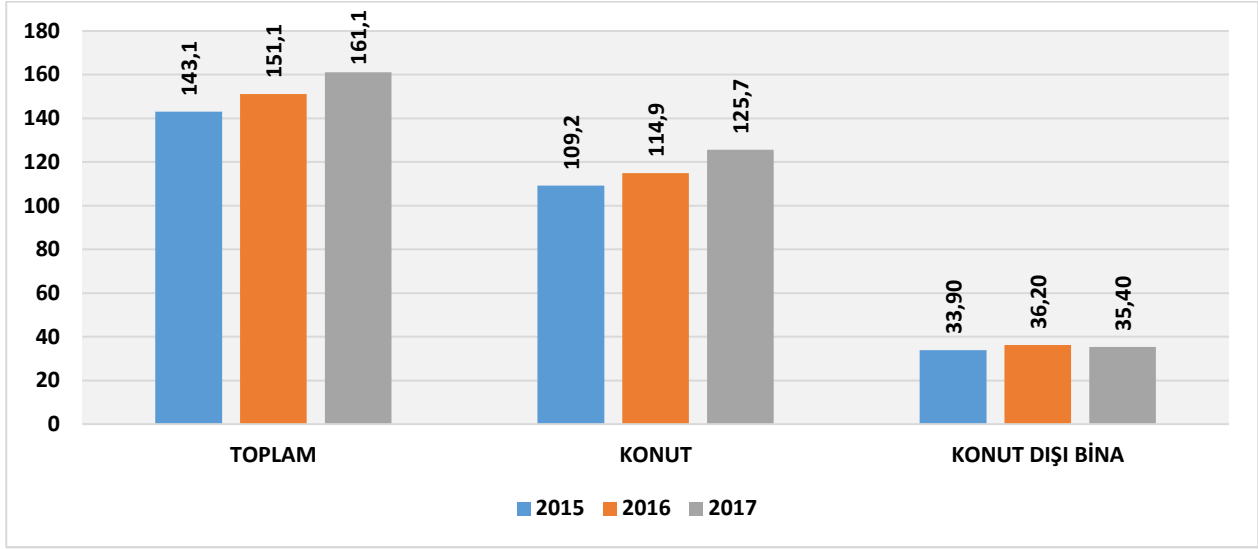
Kaynak: TÜİK

Alınan Yapı İzinleri 2017 Yılında Yüzde 6,6 Büyüyerek 161,1 Milyon Metrekareye Yükseldi

2017 yılında alınan yapı izinleri ise kullanıma sunulan fiili arzı göstermesi açısından önemlidir. 2017 yılında alınan toplam yapı izinleri yüzde 6,6 artarak 161,1 milyon metrekareye yükselmiştir. Konut tarafında yapı izinleri yüzde 9,4 genişlemiş ve 125,7 milyon metrekare olarak gerçekleşmiştir. Konut dışı binalarda ise alınan yapı izinleri veya kullanıma sunulan arz yüzde 2,2 gerileyerek 35,4 milyon metrekareye inmiştir. Konut tarafında arzda artış sürerken, konut dışı ticari binalarda 2017 yılında henüz büyümenin başlayamadığı görülmektedir.

2016 ve 2017 yıllarında konut satışlarına getirilen teşviklerin konut üretimini hızlandırdığı görülmektedir. Ancak konut satışlarına yönelik teşvikler sona ermiştir ve bu nedenle konut satışlarında normalleşme yaşanmaya başlanacaktır. Bu süreçte alınan yüksek konut yapı ruhsatları ve konut yapı izinleri dikkate alındığında 2018 yılı konut üreticileri için yine zor geçecek bir yıl olabilecektir.

Şekil.2 Alınan Yapı İzinleri Milyon Metrekare

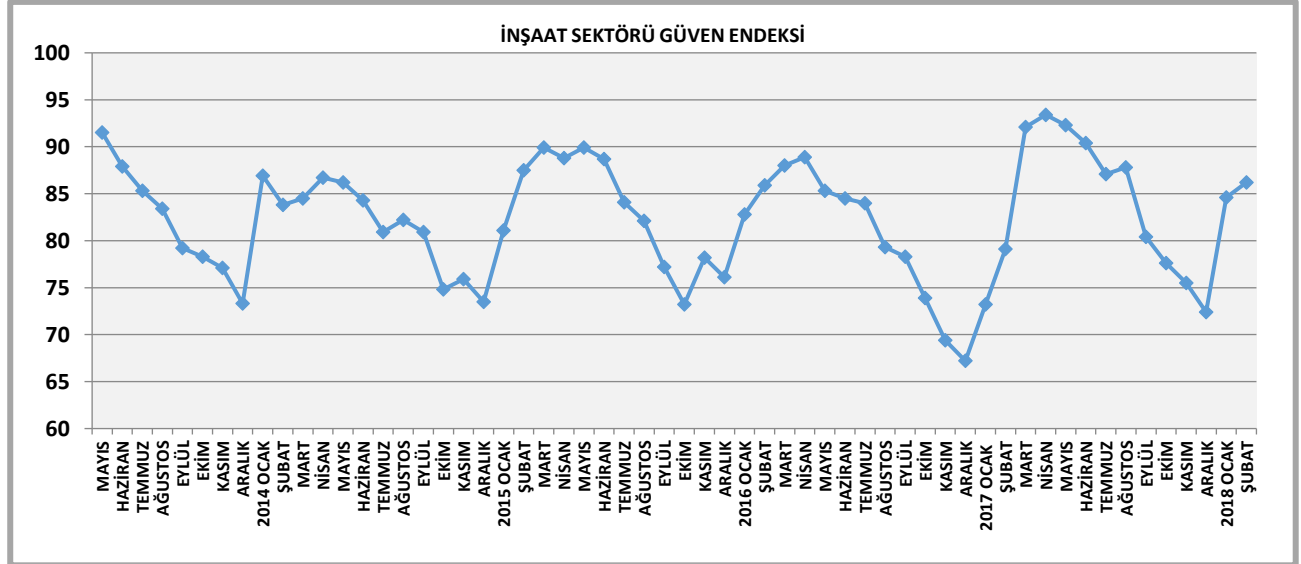

Kaynak: TÜİK

İnşaat Sektöründe Güven Endeksi Şubat Ayında 1,6 Puan Yükseldi

İnşaat sektöründe güven endeksi (takvim ve mevsim etkisinden arındırılmamış endeks verileri) 2017 yılının son dört ayında gerileme göstermişti. Güven endeksi yeni yıla ise önemli bir sıçrama ile başlamış ve Ocak ayında 12,2 puan birden yükselmişti. Şubat ayında ise inşaat sektörü güven endeksi 1,6 puan daha yükselmiş ve 86,2 puana çıkmıştır. Güven seviyesi geçen yılın Şubat ayı güven seviyesinin de 7,1 puan üzerindedir. İnşaat sektöründe müteahhitler tarafında güven artışı önemlidir. Özellikle Ocak ve Şubat aylarında yaşanan jeopolitik sıcak gelişmelere rağmen inşaat sektörü iyimserliğini korumaktadır. Güven artışında muhtemelen önümüzdeki aylarda mevsimsellik ile birlikte işlerin canlanma beklentisi de etkili olmaktadır.

Şekil.3– İnşaat Sektörü Güven Endeksi (2010=100)

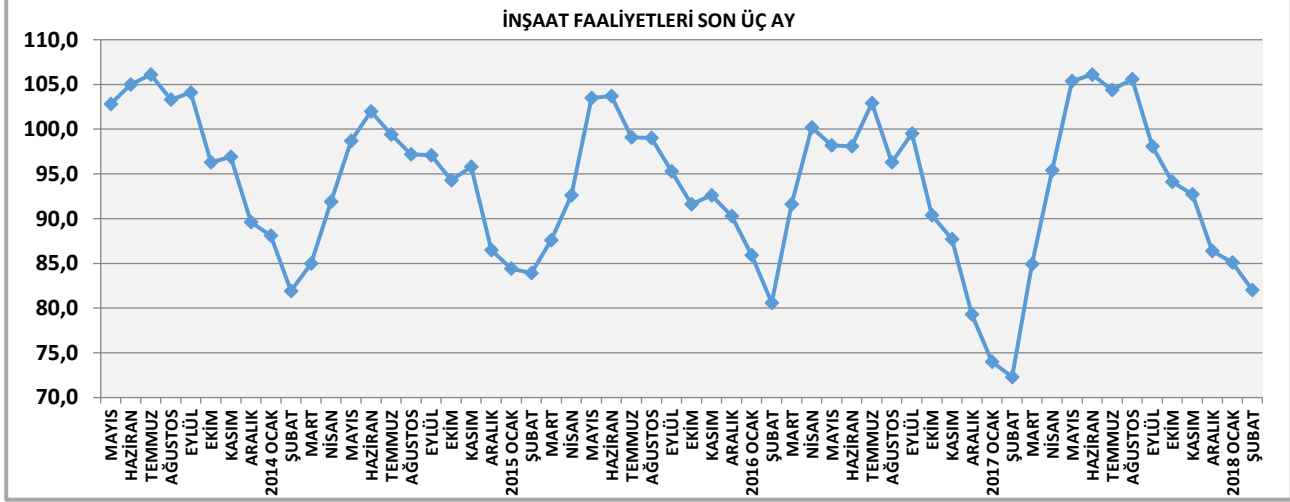

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Şubat Ayında 3,1 Puan Geriledi

Mevcut inşaat işleri seviyesi Şubat ayında bir önceki aya göre 3,1 puan düşmüştür. Mevcut inşaat işleri mevsimsellik ile birlikte gerileme eğilimi içinde bulunmaktadır. Ocak ayında yavaşlayan gerileme Şubat ayında bir miktar daha hızlı olmuştur. Ancak mevcut işler seviyesindeki gerilemenin ana nedeni mevsimsellik ve sert kış koşullarıdır. Bu çerçevede yaşanan gerileme geçmiş yıllardaki mevsimsellik etkisi ile paralel olup bir durgunluğa işaret etmemektedir. Nitekim mevcut işlerin seviyesi geçen yılın aynı ayına göre 9,7 puan yukarıda bulunmaktadır.

Şekil.4 – Son Üç Ay İnşaat Faaliyetleri Endeksi (2010=100)

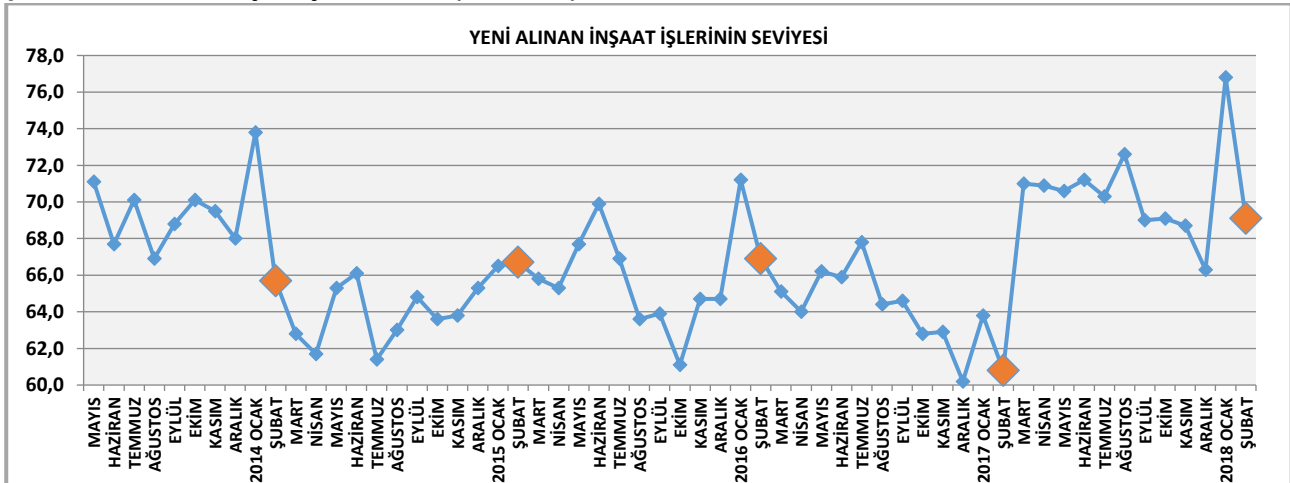

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Seviyesi 7,7 Puan Geriledi

Yeni yılın ilk ayında alınan yeni iş siparişleri bir önceki aya göre 10,5 puan artarak sıçrama göstermişti. Şubat ayında ise alınan yeni iş siparişleri bu kez 7,7 puan düşmüştür. Yeni iş siparişlerindeki bu düşüşte ekonomi dışında yaşanan gelişmelerin etkisi olduğu düşünülmektedir. Buna rağmen yeni iş siparişleri seviyesi geçen yılın aynı ayına göre halen 8,3 puan yukarıda bulunmaktadır.

Şekil.5– Yeni Alınan İnşaat İşleri Endeksi (2010=100)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konut Satışları 2018 Yılına Artış İle Başladı; Ocak Ayında Konut Satışları Yüzde 1,7 Arttı

Konut satışları 2018 yılına artış ile başlamıştır. Konut satışları Ocak ayında geçen yılın Ocak ayına göre yüzde 1,7 artarak 97.019 olmuştur. 2017 yılı Eylül ayında yaklaşık bir yıl süren teşviklerin kaldırılması ardında 2017 Ekim-Kasım-Aralık aylarında satışlar 2016 yılının aynı aylarının altında gerçekleşmişti. Konut satışlarındaki bu gerilemenin yeni yılda da sürme olasılığı bulunmakla birlikte 2018 yılı Ocak ayında satışlarda yaşanan artış ümit verici olmuştur.

Tablo.1 Aylık Konut Satışları

DÖNEM	2015	2016	2017	2018
OCAK	86.167	84.556	95.389	97.019
ŞUBAT	95.021	101.703	101.468	
MART	116.030	117.205	128.923	
NİSAN	119.317	106.348	114.446	
MAYIS	107.888	114.800	116.558	
HAZİRAN	110.657	106.187	97.579	
TEMMUZ	96.859	81.343	115.869	
AĞUSTOS	112.463	114.751	120.918	
EYLÜL	92.483	108.918	140.298	
EKİM	104.098	130.274	122.882	
KASIM	106.008	132.665	122.732	
ARALIK	142.599	142.713	132.972	

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Birinci El Konut Satışları Ocak Ayında Geçen Yılın Ocak Ayının Üzerinde

Türkiye genelinde ilk defa satılan ilk el konut sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0,3 artarak 44.363 olmuştur. Toplam konut satışları içinde ilk satışın payı yüzde 45,7 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde ikinci el konut satışları ise Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,9 artış göstererek 52.656 adet olmuştur. Konut satışlarında ilk el satışlar konut stokunun eritilmesi ve yeni konut başlangıçları için önemli olmaktadır. İlk el satışlar geçen yılın Ocak ayının üzerinde olmakla birlikte geçen yılın tüm aylarındaki satışların altında kalmıştır.

Tablo.2 – Konut Satışlarının Dağılımı 2017

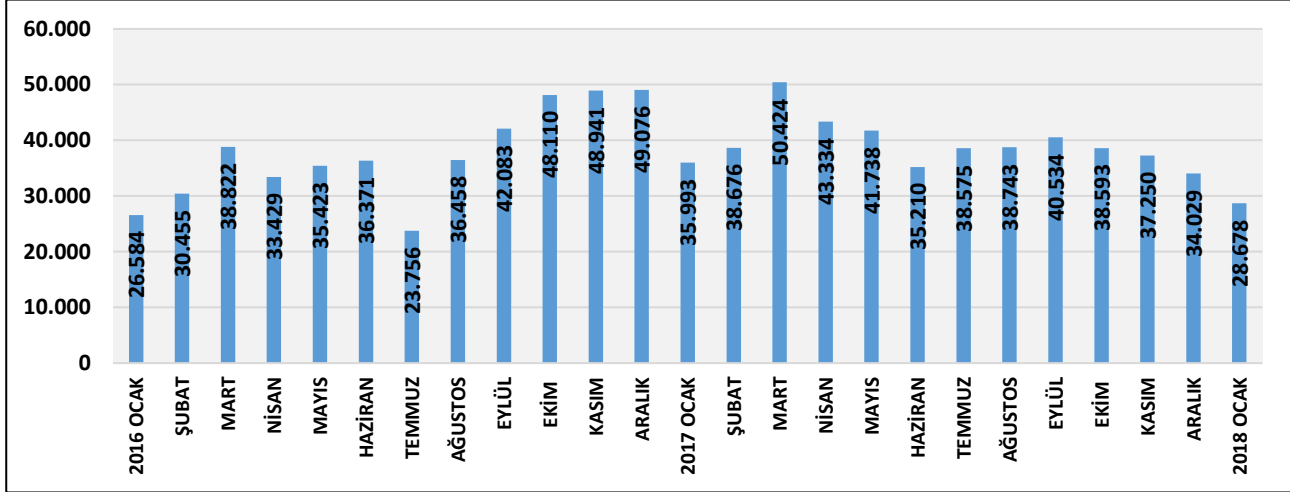
DÖNEM	2017		2018	
	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El
OCAK	44.235	51.154	44.363	52.656
ŞUBAT	45.215	56.253		
MART	56.376	72.547		
NİSAN	51.988	62.458		
MAYIS	52.976	63.582		
HAZİRAN	45.433	52.146		
TEMMUZ	53.949	61.920		
AĞUSTOS	56.498	63.700		
EYLÜL	70.019	70.279		
EKİM	56.994	65.888		
KASIM	59.354	63.378		
ARALIK	66.661	66.311		
TOPLAM	659.698	749.616		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İpotekli Satışlar 2018 Ocak Ayında Önemli Ölçüde Geriledi

Türkiye genelinde konut satışlarında banka kredileri ile yapılan satışlar veya bir başka deyimle ipotekli satışlar önemli rol oynamaktadır. İpotekli konut satışları 2017 yılı Eylül ayına kadar göreceli yüksek gerçekleşmiş, ancak 2017 yılının son üç ayında gerilemeye başlamıştı. 2018 yılı Ocak ayında ise ipotekli konut satışları 28.678 adet olurken son 25 ayın en düşük üçüncü ipotekli konut satışı gerçekleşmiştir. İpotekli konut satışlarındaki gerileme banka kredilerinin konut satışlarındaki katkısının azalmaya başladığını göstermektedir.

Şekil.6 İpotekli Konut Satışları Adet

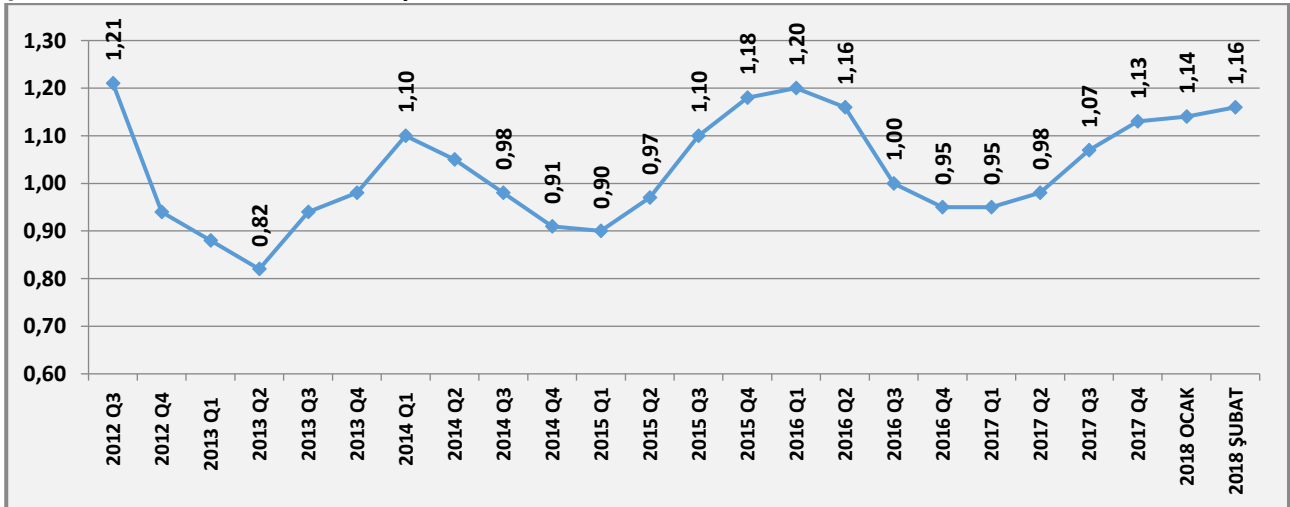

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konut Kredisi Faiz Oranları Artarken, Bankalar Kredi Kullandırmada İstekli Değiller

Konut kredisi faiz oranları 2017 yılının ikinci yarısından itibaren artmaya başlamıştır. 2017 yılı Haziran ayında yüzde 0,98 olan aylık ortalama konut kredisi faiz oranları Eylül ayında yüzde 1,07'ye, Aralık ayı sonunda ise yüzde 1,13'e yükselmiştir. Konut kredisi faiz oranlarındaki artış 2018 yılında da devam etmektedir. Faiz oranları Şubat ayında yüzde 1,16'ya çıkmıştır. Bankaların mevcut kaynak maliyetleri ve yüksek enflasyon nedeniyle konut kredisi faizleri de yüksek kalmaya devam edecektir.

Şekil.7 Konut Kredisi Faiz Oranları Aylık Ortalama Yüzde

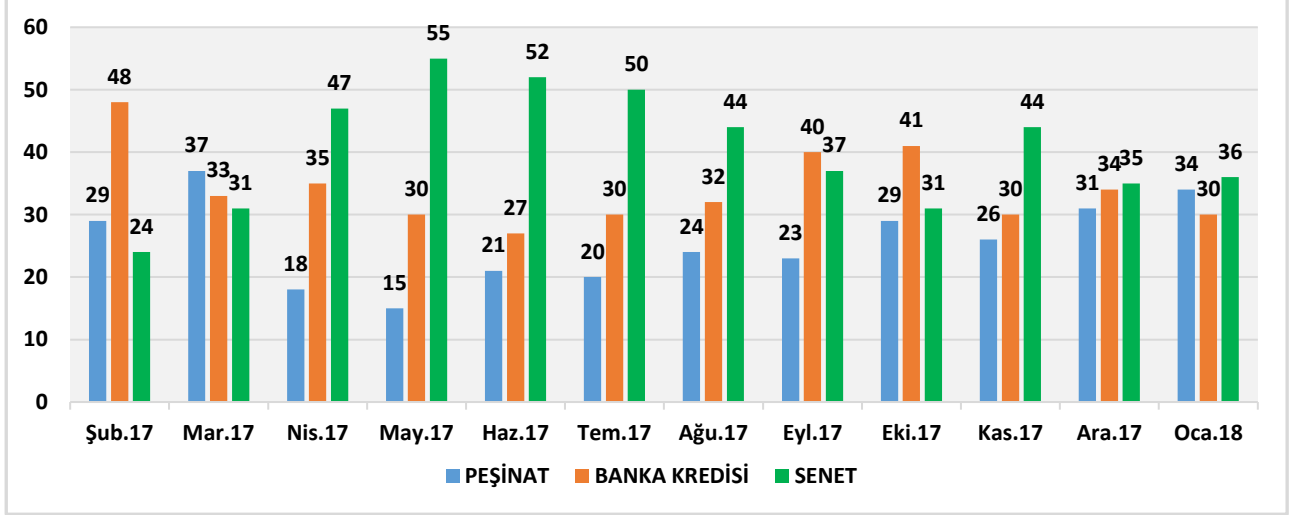

Kaynak: TC. Merkez Bankası

Ocak Ayında Peşinat İle Yeni Ev Satın Alma Öne Çıkarken Kredi İle Ev Satın Alma Oranı Geriledi

2017 yılının son çeyreğinde yeni konut satın alma araçları içinde banka kredisinin payı gerilemeye ve peşinatın payı ise artmaya başlamıştı. 2018 yılının ilk ayında da benzer eğilimin devam ettiği görülmektedir. Konut kredilerinin payı düşerken, peşinatın payı artmaktadır. Senet payı ise son iki aydır durağan kalmaktadır. Peşinat ile alımlarda uygulanan indirim kampanyaları kısmen etkili olurken, kredi faiz oranlarındaki artış nedeniyle banka kredisi kullanımının payı düşmektedir.

Şekil.8 Yeni Konut Satın Almada Kullanılan Araçlar

Kaynak: Reidin-GYODER Yeni Konut Fiyat Endeksi, Ocak 2018

Kamu Yatırım Harcamalarındaki Küçülme İnşaat İşlerini Olumsuz Etkileyecek

Kamu yatırım harcamaları ve yürüttüğü mega projeler son yıllarda inşaat sektöründe sürükleyici olmuştur. 2017 yılında ekonomideki durgunluğu aşmak üzere kamu yatırımları artırılmış ve 116,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılında ise bütçe kısıtları nedeniyle kamu yatırım harcamaları 88,1 milyar TL olarak planlanmıştır. 2018 yılında kamu yatırımlarının inşaat sektörüne olumlu katkısı azalacaktır.

Tablo.3 Kamu Yatırım Harcamaları

	2017 MİLYON TL	2018 MİLYON TL
TARIM	11.375	10.109
MADENCİLİK	1.838	2.806
İMALAT	1.017	1.021
ENERJİ	5.150	5.706
ULAŞTIRMA	40.752	28.921
TURİZM	702	505
KONUT	1.935	14.026
EĞİTİM	14.522	7.249
SAĞLIK	7.795	17.119
DİĞER KAMU HİZMETLERİ	31.154	17.119
TOPLAM	116.241	88.053

Kaynak: TC. Kalkınma Bakanlığı, 2018 Yılı Yatırım Programı

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi Aralık Ayında Yüzde 14,7, 2017 Yılı Genelinde Yüzde 6,4 Arttı

2017 yılı Aralık ayında inşaat malzemesi ortalama sanayi üretimi 2016 yılı Aralık ayına göre yüzde 14,7 artmıştır. Böylece Aralık ayında yılın en yüksek üçüncü aylık üretim artışı gerçekleşmiştir. Aralık ayı üretim artışı iç ve dış talebin de kuvvetli kaldığını göstermektedir.

Üretim artışında mevsimsellik ve baz etkisinden çok sektörün kendi iç dinamikleri belirleyici olmuştur.

Aralık ayındaki üretim artışı ile birlikte Ocak-Aralık dönemi üretimi de geçen yılın yüzde 6,4 üzerinde gerçekleşmiştir.

2017 yılında inşaat malzemeleri alt sektörlerindeki sanayi üretiminde artış eğilimi ağırlık kazanmıştır. 26 alt sektörden 22'sinde üretim geçen yıla göre artarken sadece 4 alt sektörde üretim geçen yıla göre gerilemiştir.

İnşaat malzemeleri sanayinde ağırlıklı yeri olan sektörlerden on ikisinde yıllık üretim artışı çift haneli gerçekleşmiştir. Merkezi ısıtma radyatörleri, kilit ve menteşeler, soğutma ve ısıtma donanımları, metalden kapı ve pencere, inşaat amaçlı beton ürünleri, düz cam, musluk vana ve valfler, seramik sıhhi ürünlerin ile çimento ve kablolar üretimi yüzde 10'un üzerinde büyüme göstermiştir.

Yıl genelinde mermerler, seramik karolar, inşaat demirleri ile metal yapı parçaları üretimleri ise daha sınırlı büyümeler göstermiştir.

Geçen yıla göre üretimi gerileyen sektörler ise fırınlanmış kilden karolar, duvar kağıdı, boru profiller ile bina doğramacılığı ve marangozluk ürünleri olmuştur.

Tablo.4– Sanayi Üretimi Büyüme
(Bir Önceki yılın aynı ayına ve dönemine göre – yüzde)

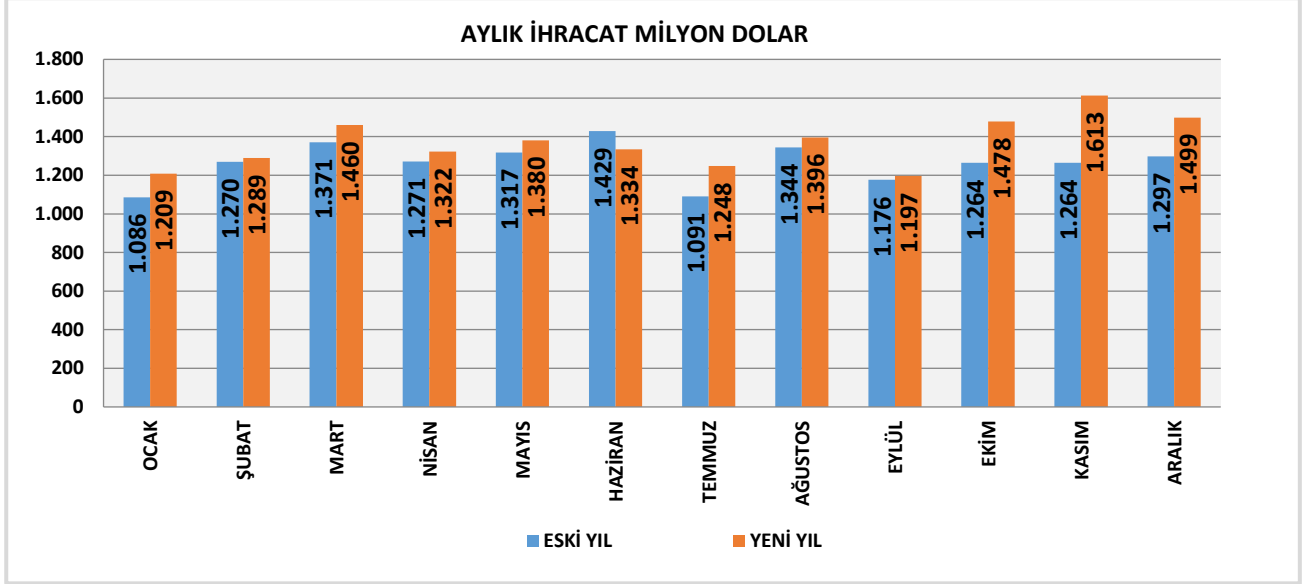
SEKTÖRLER	2017 Aralık	2017 Ocak-Aralık
Merkezi Isıtma Radyatörleri (Elektrikli Radyatörler Hariç), Sıcak Su Kazan İmalatı	18,8	17,7
Kilit ve Menteşe İmalatı	23,5	17,3
Soğutma ve Havalandırma Donanımlarının İmalatı	14,7	17,2
Metalden Kapı ve Pencere İmalatı	35,1	16,6
Kireç ve Alçı İmalatı	35,8	14,2
İnşaat Amaçlı Beton Ürünlerin İmalatı	25,3	13,6
Düz Cam İmalatı	-9,0	13,5
Diğer musluk ve valf/vana imalatı	22,2	11,9
Seramik Sıhhi Ürünlerin İmalatı	21,2	11,5
Plastik İnşaat Malzemesi İmalatı	13,8	11,0
Kabloların İmalatı	13,0	10,6
Çimento İmalatı	48,3	10,6
İnşaat Amaçlı Alçı Ürünlerin İmalatı	20,7	8,1
Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler ile macun İmalatı	11,2	8,0
Elektrikli Aydınlatma Ekiplerinin İmalatı	15,2	6,4
Hazır Beton İmalatı	40,7	5,6
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemelerinin İmalatı	8,4	5,1
Diğer Camların İmalatı ve İşlenmesi (Teknik Amaçlı Cam)	10,6	4,1
Seramik Karo ve Kaldırım Taşları İmalatı	13,3	3,5
Ana Demir ve Çelik Ürünleri İmalatı (İnşaat Demiri vb)	8,8	3,3
Taş ve Mermerin Kesilmesi, Şekil Verilmesi, Bitirilmesi	3,4	1,9
Metal Yapı ve Yapı Parçaları İmalatı	-10,9	1,5
Fırınlanmış Kilden Tuğla, Karo ve İnşaat Malzemeleri İmalatı	26,0	-0,1
Duvar Kağıdı İmalatı	11,7	-1,6
Çelikten Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller Bağlantı Parça İmalatı	4,1	-3,0
Diğer Bina Doğramacılığı ve Marangozluk Ürünlerinin İmalatı	-39,2	-16,5
İnşaat Malzemeleri	14,7	6,4

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2017 Aralık Ayında İhracat Yüzde 15,6 Arttı

İnşaat malzemeleri ihracatı 2017 yılı Aralık ayında geçen yılın Aralık ayına göre yüzde 15,6 artmış ve 1.5 milyar dolar olmuştur. Aralık ayında ihracatta önemli bir sıçrama daha yaşanmıştır. Böylece Aralık ayında ihracat 2017 yılının en yüksek ikinci seviyesinde gerçekleşmiştir. Pazarlarda iyileşmelerin ihracat üzerindeki olumlu etkisi giderek daha çok hissedilmektedir.

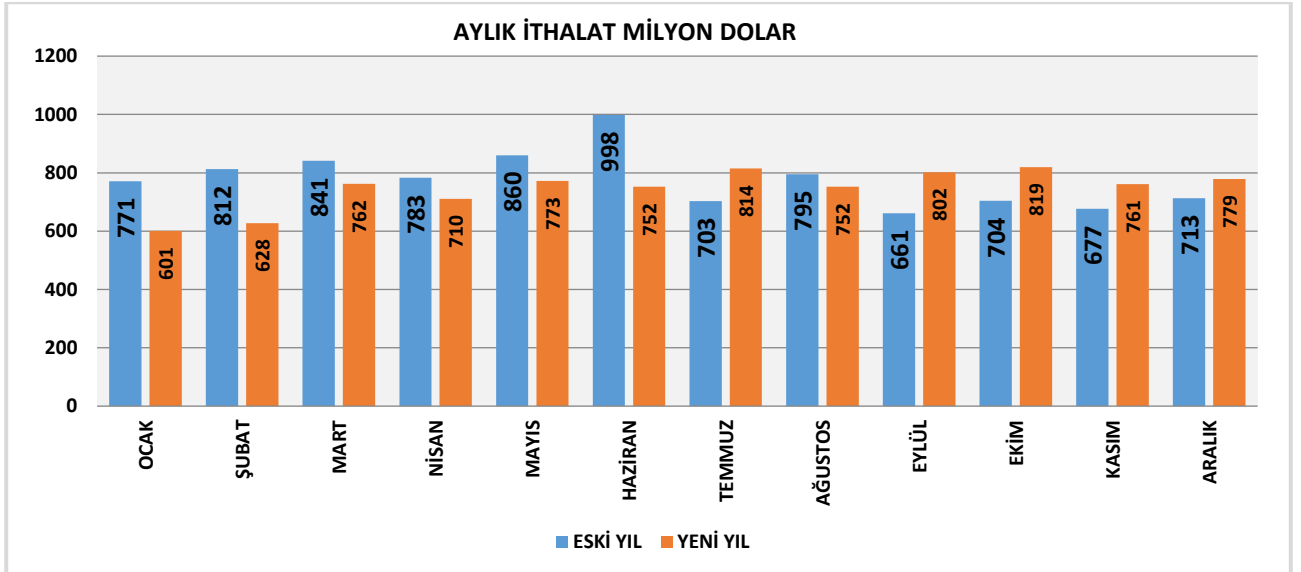
Şekil.9 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Aylık – Milyon Dolar)

2017 Aralık Ayında İthalat Yüzde 9,1 Yükseldi

İnşaat malzemeleri ithalatında 2017 yılının son dört ayında önemli artış yaşanmıştır. Eylül, Ekim ve Kasım aylarında yaşanan hızlı artışlar sonrası ithalatta Aralık ayında da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 9,1 artış gerçekleşmiştir. Aralık ayında 779 milyon dolar olan ithalat değeri önceki aylara göre düşük kalmış olmakla birlikte ithalat artışı inşaat işlerindeki canlılığı göstermektedir. İnşaat işlerindeki canlılığın sürmesi ithalat talebini de desteklemeye devam etmiştir.

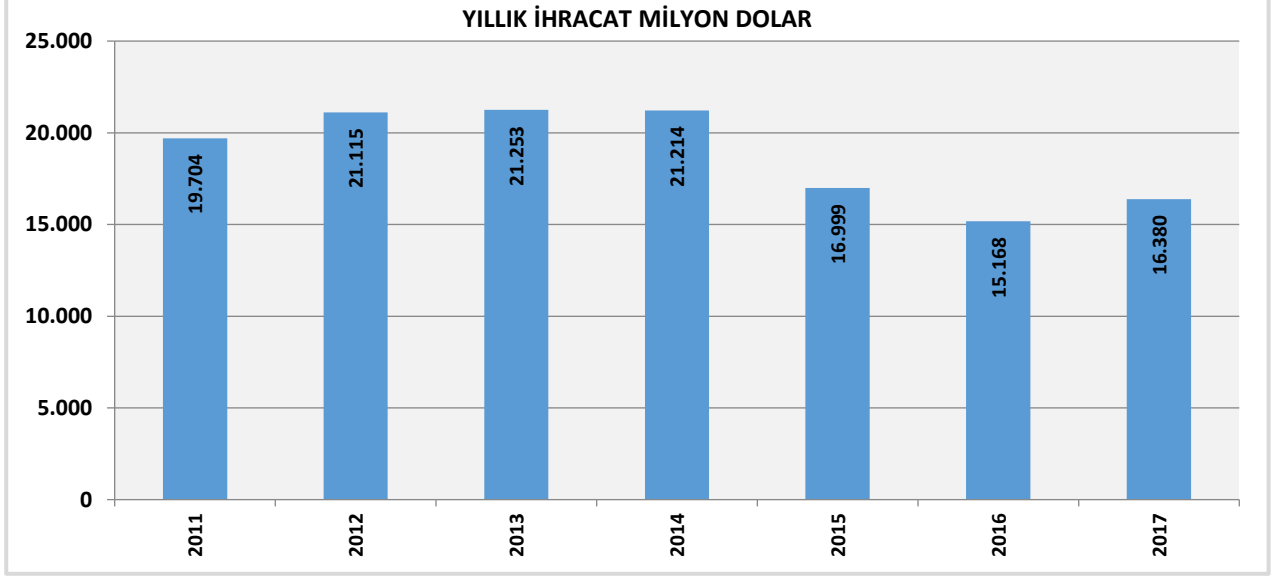
Şekil.10 – İnşaat Malzemeleri İthalatı (Aylık – Milyon Dolar)

Yıllık İhracat Yeniden 16,0 Milyar Doları Aştı

Yıllık ihracat 2016 yılında 15,16 milyar dolar olarak gerçekleşmişti. 2017 yılında ise ihracat yüzde 8,0 artarak 16,38 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Böylece inşaat malzemeleri yıllık sanayi ihracatı 3 yılın ardından yeniden 2017 yılında artış göstermiştir. Yıl genelinde artış eğiliminde olan ihracat özellikle ihracat pazarlarındaki toparlanmadan destek bulmuştur.

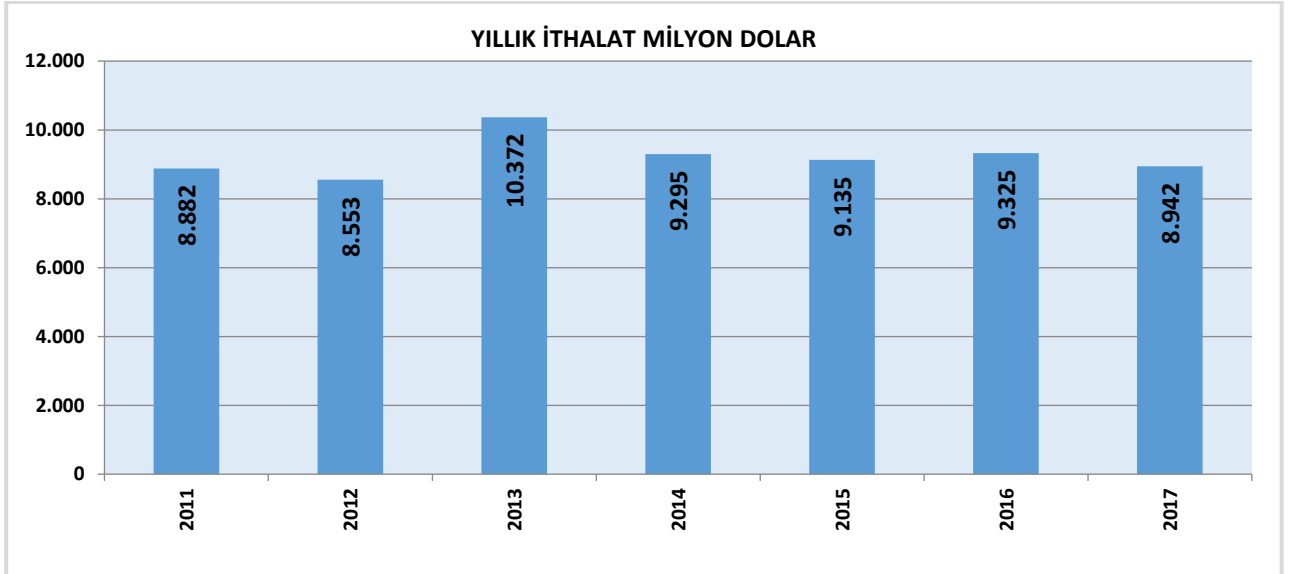
Şekil.11 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Yıllık – Milyon Dolar)

Yıllık İthalat 8,94 Milyar Dolar Olarak Gerçekleşti

2017 yılının ilk sekiz ayında inşaat malzemeleri ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre gerilemişti. Ancak yılın son dört ayında ithalatta yeniden artış gerçekleşmiştir. Böylece 2017 yılı ithalatı bir önceki yıla göre yüzde 4,1 düşerek 8,94 milyar dolara inmiştir. Yıllık ithalat dört yılın ardından tekrar 9 milyar dolar seviyesinin altına inmiştir.

Şekil.12 – İnşaat Malzemeleri İthalatı (Yıllık – Milyon Dolar)

**Tablo.5 İnşaat Malzemeleri İhracatı
2016 -2017 milyon dolar**

SEKTÖRLER	2016 OCAK- ARALIK	2017 OCAK- ARALIK	% DEĞ
ALÇI	40,1	49,5	23,2
ÇİMENTO	493,0	531,4	7,8
BOYA VERNİK	197,3	200,8	1,8
YAPISAL KİMYA	320,5	323,6	1,0
PLASTİK İNŞ. MALZ.	894,5	872,2	-2,5
AĞAÇTAN ÜRÜNLER	425,8	506,2	18,9
DUVAR KAĞIDI	4,8	9,6	101,4
İŞLENMİŞ TAŞLAR	924,0	927,6	0,4
ALÇI ÇİMENTO BETON EŞYA	95,8	105,0	9,6
TUĞLA KİREMİT	6,1	7,6	25,7
SERAMİK KAPLAMA	512,4	551,6	7,7
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	211,8	230,8	9,0
DÜZ CAM YALITIM CAMI	114,2	134,0	17,4
CAM YÜNÜ	44,3	45,5	2,8
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	3.482,8	3.600,0	3,4
DEMİR ÇELİK BORU	1.160,2	1.434,0	23,6
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	1.000,4	1.047,7	4,7
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL	6,1	4,7	-22,2
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	34,9	36,0	3,4
DEMİR ÇELİK VİDA CİVATA SOMUN	344,2	409,5	19,0
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	366,4	426,6	16,4
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	61,0	59,6	-2,3
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	793,6	892,2	12,4
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	2,3	1,7	-26,1
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	379,2	413,9	9,2
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	655,6	759,3	15,8
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	51,1	61,2	19,7
MUSLUK VE VANALAR	302,5	317,3	4,9
ALARM CİHAZLARI	9,3	8,3	-11,3
ELEKTRİK MALZEMELERİ	447,1	463,0	3,6
YALITIMLI KABLOLAR	1.229,8	1.397,8	13,7
SAYAÇLAR	35,5	43,9	23,7
AYDINLATMA CİHAZLARI	256,2	232,3	-9,3
PREFABRİK YAPILAR	168,5	168,3	-0,2
YALITIM	96,7	106,9	10,5
İNŞAAT MALZEMELERİ	15.168,0	16.379,9	8,0

Çalışmada yer alan tüm dış ticaret verilerinin sayısal kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu'dur.

**Tablo.6 İnşaat Malzemeleri İthalatı
2016 -2017 milyon dolar**

SEKTÖRLER	2016 OCAK- ARALIK	2017 OCAK- ARALIK	% DEĞ
ALÇI	6,2	6,8	9,5
ÇİMENTO	16,5	11,3	-31,9
BOYA VERNİK	373,0	404,2	8,4
YAPISAL KİMYA	427,0	477,1	11,7
PLASTİK İNŞ MALZ.	367,6	395,9	7,7
AĞAÇTAN ÜRÜNLER	506,4	423,8	-16,3
DUVAR KAĞIDI	17,6	16,3	-7,4
İŞLENMİŞ TAŞLAR	198,3	172,7	-12,9
ALÇI ÇİMENTO BETON EŞYA	41,2	33,7	-18,4
TUĞLA KİREMİT	1,8	1,4	-22,5
SERAMİK KAPLAMA	65,1	32,7	-49,8
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	7,2	7,2	-0,4
DÜZ CAM YALITIM CAMI	170,5	158,8	-6,9
CAM YÜNÜ	182,5	198,2	8,6
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	374,3	344,1	-8,1
DEMİR ÇELİK BORU	799,7	773,9	-3,2
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	392,2	305,9	-22,0
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL	0,5	0,3	-31,8
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	11,6	15,7	35,4
DEMİR ÇELİK VİDA CİVATA SOMUN	713,8	764,4	7,1
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	15,5	17,7	14,1
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	11,7	12,3	4,4
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	86,2	102,5	18,9
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	0,3	0,1	-57,7
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	230,3	251,7	9,3
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	1.288,2	949,6	-26,3
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	236,2	188,3	-20,3
MUSLUK VE VANALAR	734,0	755,5	2,9
ALARM CİHAZLARI	61,5	57,3	-6,9
ELEKTRİK MALZEMELERİ	1.029,9	1.176,4	14,2
YALITIMLI KABLOLAR	434,7	424,9	-2,2
SAYAÇLAR	22,6	20,1	-11,0
AYDINLATMA CİHAZLARI	358,9	315,0	-12,2
PREFABRİK YAPILAR	42,4	17,0	-59,9
YALITIM	100,2	109,5	9,3
İNŞAAT MALZEMELERİ	9.325,5	8.942,1	-4,1

Gruplandırmalar için uluslararası sınıflandırmalar kullanılmıştır. İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

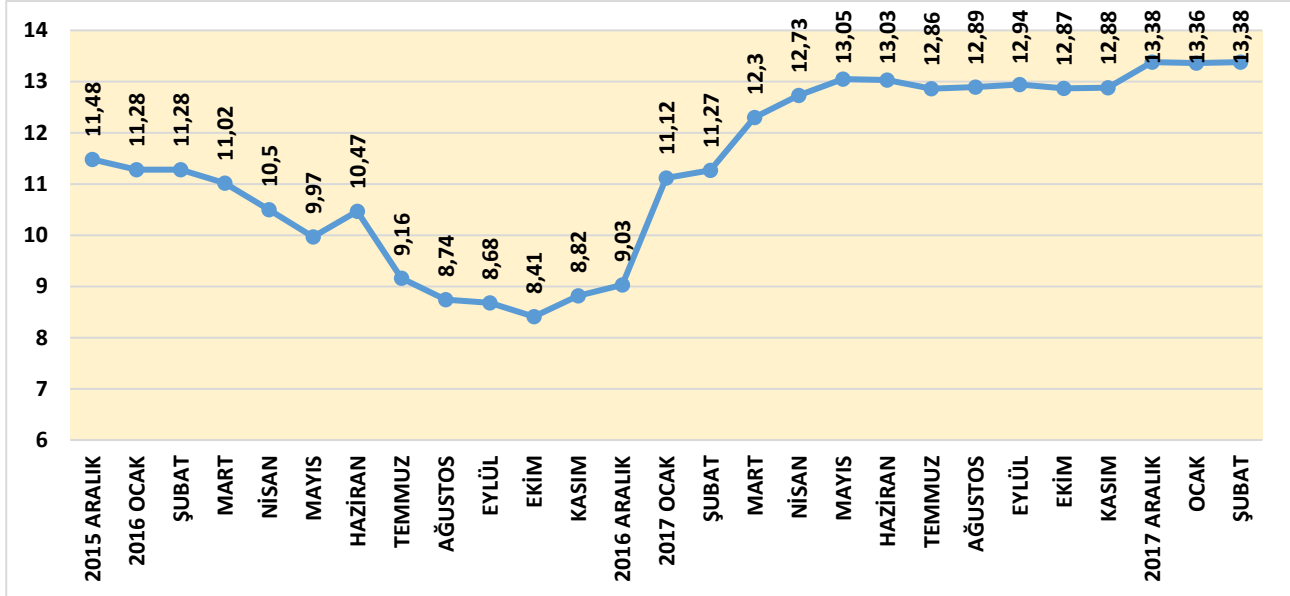
Afrin Harekâtı Ekonomi İçin Yüksek Risk Taşımaya Devam Ediyor

Türkiye'nin Suriye'de Afrin'e yönelik düzenlemiş olduğu harekât ekonomi için yüksek riskler taşımaya devam etmektedir. 2018 yılı başından itibaren Afrin'e düzenlenen askeri harekât ile bu harekâtın genişleme olasılığı önemli bir risk oluşturmaktadır. Henüz bu harekâtın mali göstergeler üzerindeki etkisi sınırlı kalmakla birlikte olası sonraki aşamalarda ve bu çerçevede ABD ile ilişkilerde yaşanabilecek sıkıntıların etkilerinin daha yüksek olması muhtemeldir. Harekâtın uzaması ve genişlemesi ayrıca bütçe harcamaları ve enflasyon üzerinde de baskı yaratmaya başlayacaktır. Hissedilen ilk etkiler ise daha çok yüksek faiz oranları şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Yüksek Riskler Faizleri Yukarı Yönlü İtiyor

Ekonomide yüksek enflasyon, cari açık ve bütçe üçlüsü faizler üzerinde yukarı yönlü baskı yaparken, jeopolitik gelişmelerin yarattığı riskler de faizleri yukarı yönlü itmektedir. Yeni yıl ile birlikte tüm faiz oranlarında artış görülmektedir. Bankalar arası gecelik TRLIBOR faiz oranları Şubat ayında yüzde 13,38 ile en yüksek seviyelerde gerçekleşmiştir. Kredi ve mevduat faizlerinde de artışlar sürmektedir.

Şekil.13 TRLIBOR Gecelik Faiz Oranları Yüzde

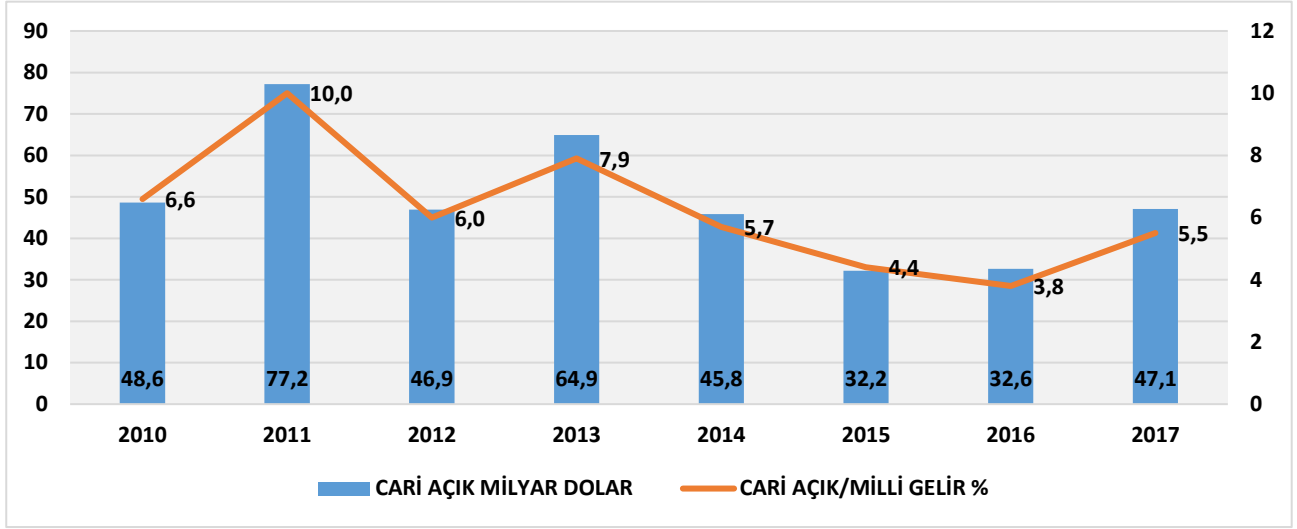

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği

Ekonomi Canlanınca Cari Açık Büyümeye Başladı

2017 yılında Hükümet ekonomide yaşanan durgunluğu aşabilmek için başta kredi genişlemesi olmak üzere genişletici bir maliye ve para politikası izlemiştir. Bu politika ile birlikte 2017 yılında ekonomik büyümenin yüzde 6,5-7,0 seviyesinde gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Ancak ekonomideki canlanma ile birlikte cari açık da büyümeye başlamıştır. 2017 yılında cari açık 47,1 milyar dolara yükselmiştir. Milli gelire oranı da muhtemelen yüzde 5,5, olacaktır. 2018 yılında ise cari açığın 60 milyar dolara yaklaşması ve milli gelire oranının da yüzde 7,0'lere ulaşması olasıdır. Böyle bir gerçekleşme halinde faizler ve döviz kurları yukarı yönlü hareket edecektir.

Şekil.14 Cari İşlemler Dengesi Ve Milli Gelire Oranı

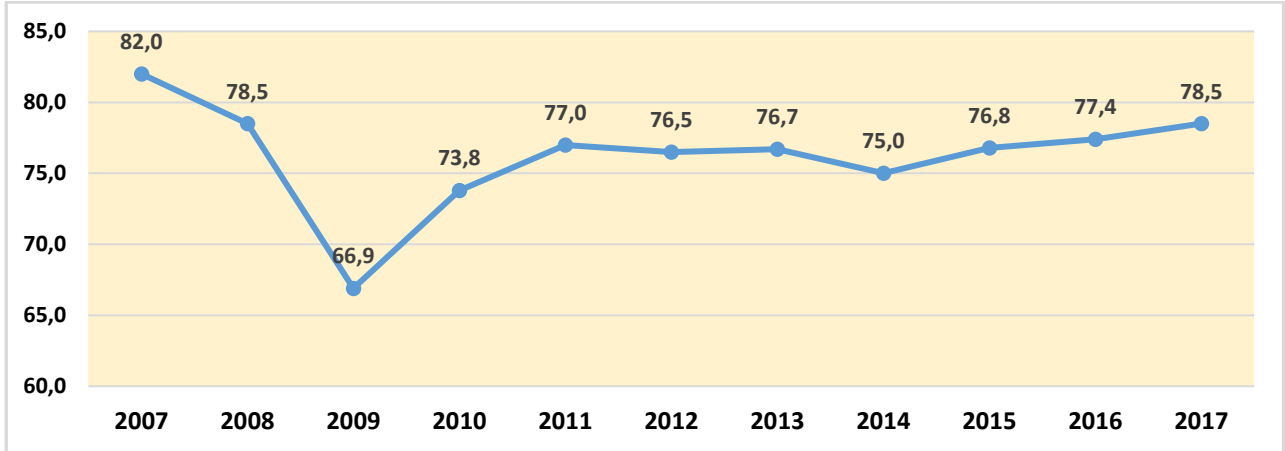

Kaynak: TC Merkez Bankası

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı Küresel Kriz Sonrası En Yüksek Seviyesinde

2017 yılında imalat sanayi üretimi, istihdamı ve alınan yurtiçi-yurtdışı siparişlerinde artış eğilimi kuvvetlenerek sürmüştür. Bu çerçevede imalat sanayi kapasite kullanım oranı 2017 yılında yüzde 78,5 olarak gerçekleşmiştir. Kapasite kullanım oranı küresel kriz sonrası son 9 yılın en yüksek düzeyine çıkmıştır.

Şekil.15 İmalat Sanayi Yıllık Kapasite Kullanım Oranı Ağırlıklı Ortalama Yüzde

Kaynak: TC Merkez Bankası

Özel Sektör Yatırımlarında Durağanlık Sürüyor

Sanayi üretiminde yaşanan artış ve imalat sanayinde kapasite kullanım oranlarının ulaştığı seviyeler itibariyle özel sektör yatırımlarında artış beklentisi bulunmaktadır. Ancak bu beklenti 2017 yılında gerçekleşmemiştir. 2018 yılı ilk ayında da alınan yatırım teşvik belgeleri değerlendirildiğinde özel sektör yatırımlarında durağanlığın halen sürmekte olduğu görülmektedir. Alınan teşvik belgesi sayısı Ocak ayında 532 olurken, teşvik alınan yatırım tutarı değişmemiş ve 8,16 milyar TL olmuştur. Özel sektör yatırımlarındaki durağanlık inşaat sektörünü ve inşaat malzemeleri sanayinde birçok sektörü olumsuz etkilemeye de devam etmektedir.

Tablo.7 Alınan Yatırım Teşvikleri

	2017 OCAK	2018 OCAK	% DEĞİŞİM
TÜRKİYE GENELİ YATIRIM TEŞVİK BELGESİ ADET	523	532	1,70
TÜRKİYE GENELİ YATIRIM TUTARI MİLYON TL	8.156	8.156	0

Kaynak: TC. Ekonomi Bakanlığı

Yeni Yıla Artış İle Başlayan Tüketici Güveni Şubat Ayında Durağanlaştı

2018 yılı ilk ayında tüketici güveni beklentilerin ötesinde bir artış göstermişti. Böylece 2017 yılının son beş ayında gerçekleşen gerileme sona ermişti. Ancak Şubat ayında tüketici güveninde bu kez durağanlaşma yaşanmıştır. Tüketicilerin alışveriş iştahları azalırken tasarruf etme istekleri artmıştır. Muhtemelen Afrin harekâtı ile ortaya çıkan koşullar tüketicileri etkilemiştir. Tüketici güvenindeki durağanlaşma yeni dönemde konut alımına yönelik beklentileri olumsuz etkileyebilecektir.

Türk Lirası Sepet Kur Üzerinde Değer Kaybı Baskısı Sürüyor

Türk Lirası 2018 yılına değer kaybı ile başlamıştır. Ocak ayında Türk Lirası sepet kur yüzde 2,0 değer kaybederek 2017 kapanış seviyesi olan 4,15'den Ocak ayı sonunda 4,23'e yükselmiştir. Şubat ayında ise dalgalanma ile beraber sepet kur 4,22-4,25 arasında gerçekleşmiştir. Afrin harekâtı ile ortaya çıkan riskler ve diğer dış politik riskler Türk Lirası üzerinde değer kaybı baskısı yaratmaya devam edecektir.

Şekil.16 Türk Lirası Sepet Kur

Kaynak: TC Merkez Bankası

DÜNYA EKONOMİSİ

Dünya Mal Ticareti 2017 Yılında Yüzde 12,3 Büyüdü

Dünya mal ticareti 2015 ve 2016 yıllarında önemli ölçüde daraldıktan sonra 2017 yılında miktar olarak yüzde 3,6 ve değer olarak ise yüzde 12,3 oranında büyümüştür. Böylece dünya mal ticareti 2017 yılında 17,92 trilyon dolara ulaşmıştır. Dünya mal ticaretindeki artış özellikle yılın son dört ayında hız kazanmış ve beklentileri aşmıştır. Ticaretteki artışın arkasında dünya ekonomisinde büyümenin hızlanması ile genişleyen mal talebi bulunmaktadır. 2018 yılında ise dünya mal ticaretinin miktar olarak yüzde 3,6 ve değer olarak ise yüzde 8,0 büyüyeceği ve 19,0 trilyon doları aşacağı öngörülmektedir. Dünya mal ticaretindeki bu büyüme inşaat malzemeleri ihracatına da olumlu yansımaktır.

Tablo.8 Dünya Ekonomisinde Büyüme Yüzde

	2014	2015	2016	2017	2018 TAHMİN
MAL TİCARETİ MİLYAR DOLAR	18.494	16,482	15.955	17.920	19.175/ 19.350
MAL TİCARETİ BÜYÜME YÜZDE DEĞER BAZINDA	1,2	-10,9	-3,2	12,3	7,0-8,0
MAL TİCARETİ BÜYÜME YÜZDE MİKTAR BAZINDA	2,7	2,6	1,3	3,6	3,2

Kaynak: IMF World Economic Outlook Update Ocak 2018

ABD'de Tahvil Faizlerinin Yükselmesi İle Mali Piyasalarda Dalgalanma Yaşandı

Tüm küresel faizler için gösterge olan ABD 10 yıl vadeli kamu tahvil faizinin yüzde 3,0'lere yaklaşması küresel mali piyasalarda dalgalanmalara ve sert satışlara yol açmıştır. Faizlerin yüzde 3,0'e yaklaşması ile ABD'de merkez bankası FED'in daha çok faiz artıracığı ve faizlerin beklenenden daha hızlı ve daha çok artacağı endişesi yaşanmıştır. Ancak tahvil faizleri halen yüzde 3,0'lere yakın olmakla birlikte mali piyasalardaki dalgalanma sakinleşmiştir. Bunun en önemli nedeni fiyat hareketlerinin normalleşme ve düzeltme hareketi olarak gerçekleşmesi ve mali varlıkların yüksek fiyat seviyelerinin arkasında küresel büyüme ile talebin bulunmaktadır.

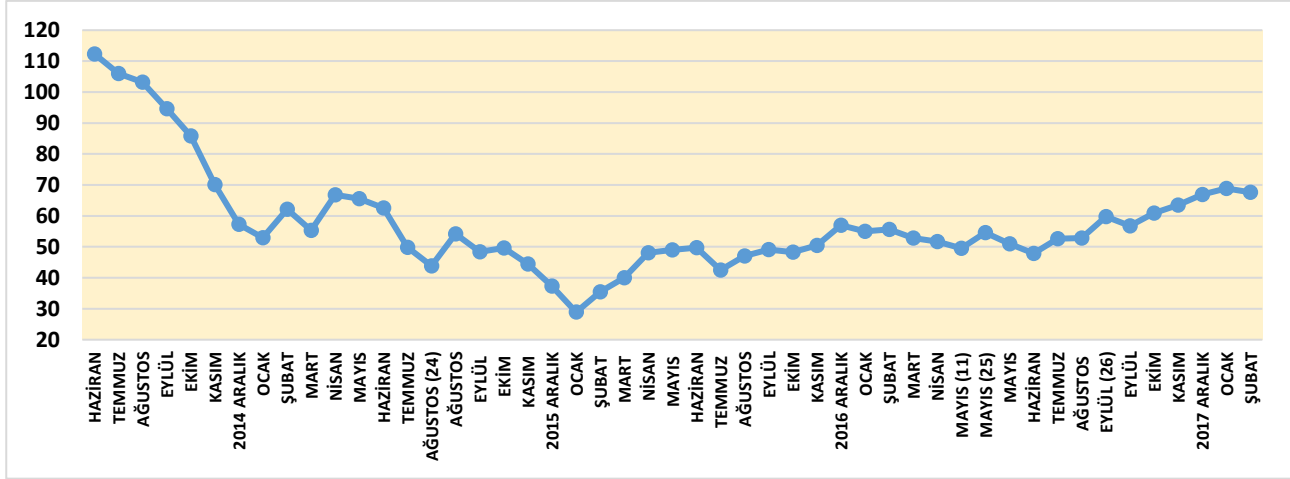
Şekil.17 ABD 10 yıl Vadeli Tahvil Faizi Yüzde

Petrol Fiyatları 65-70 Dolar Arasında Seyrediyor

Petrol fiyatları 2017 yılında başladığı artışını 2018 yılı Ocak ayında da sürdürerek 70 dolar seviyelerine ulaşmıştır. Şubat ayı içinde küresel mali piyasalarda yaşanan dalgalanma ile bir miktar gerileyen petrol fiyatları tekrar talep etkisi ile şekillenmeye başlamıştır. Nitekim dünya ekonomisindeki büyümenin hızlanması ile ortaya çıkan petrol talebindeki artış fiyatları desteklemeye devam etmektedir. Bu çerçevede petrol fiyatlarının 2018 yılında daha çok 65-75 dolar/varil seviyelerinde gerçekleşeceği öngörüsü korunmaktadır. Bu fiyat seviyeleri inşaat malzemesi ithalatı yapan enerji ihracatçısı ülkelerdeki inşaat işlerini destekleyecektir.

Şekil.18 Petrol Fiyatları Brent Varil Dolar

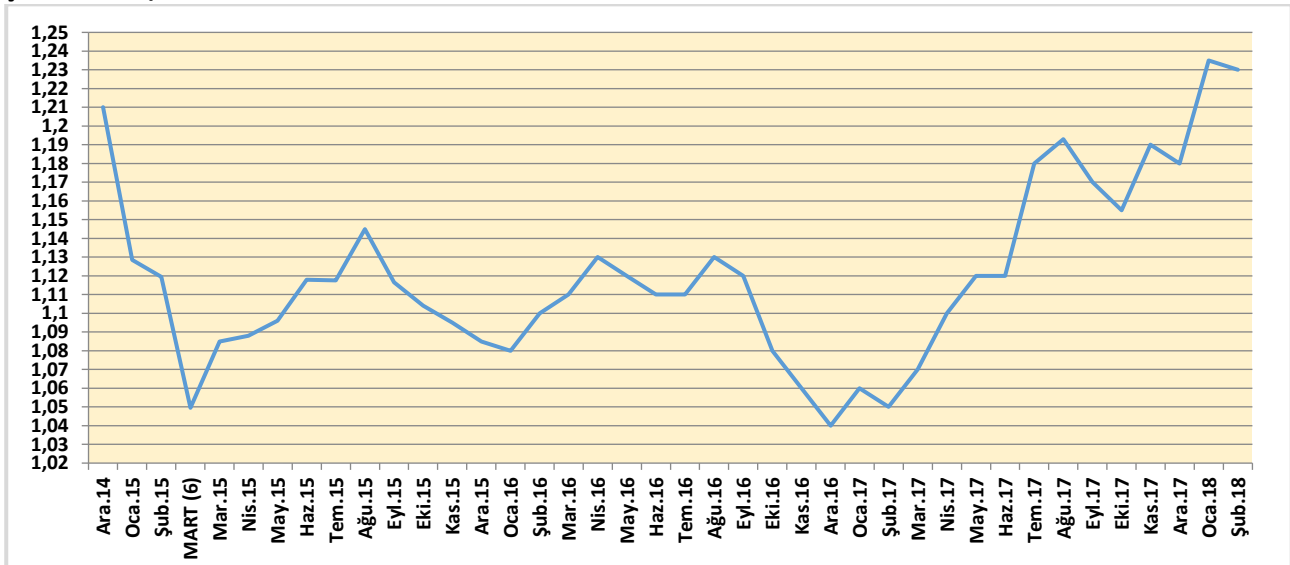

Kaynak: London Commodity Exchange

Euro Dolar Paritesi Yön Arayışını Sürdürüyor

2018 yılı Şubat ayı içinde Euro dolar paritesi 1,2250 – 1,2450 seviyesi arasında dalgalanarak yön arayışını sürdürmüştür. ABD’de faizlerin önemli ölçüde artmasına karşın dolar yeterince değer kazanamamıştır. ABD’de cari açık ve bütçe açığının artacağı endişeleri doları zayıflatmaktadır. Euro için de karışık beklentiler sürmektedir. Bu nedenle Euro-dolar paritesinde yön arayışının süreceği öngörülmektedir.

Şekil.19 Euro/Dolar Paritesi

Kaynak: Reuters Günlük Verileri

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD’de 2017 Yılında İnşaat Harcamaları 1,25 Trilyon Dolar Olarak Gerçekleşti

ABD’de konut ve konut dışı inşaat harcamaları Aralık ayında yine yeni bir rekor seviyesine ulaşmıştır. Böylece inşaat harcamaları 2017 yılında 1,25 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında konut inşaat harcamaları yüksek seviyesini korurken, konut dışı bina ve alt yapı inşaat harcamaları kademeli olarak büyümüştür. Bu alanda 2017 yılında 727,2 milyar dolar harcama gerçekleşmiştir. ABD’de inşaat harcamalarının özellikle alt yapı inşaatları ile birlikte artışını 2018 yılında da sürdüreceği öngörülmektedir.

Tablo.9 ABD İnşaat Harcamaları (Yıllık Milyar Dolar)

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA VE ALT YAPI İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2015 Q1	363,9	642,5	1.006,4
2015 Q2	382,6	691,7	1.074,3
2015 Q3	401,7	695,0	1.096,6
2015 Q4	439,0	684,5	1.123,5
2016 Q1	475,1	701,3	1.176,4
2016 Q2	454,3	699,9	1.154,1
2016 Q3	464,8	701,7	1.166,5
2016 Q4	480,5	711,7	1.192,2
2017 Q 1	516,6	722,9	1.239,6
2017 Q2	519,0	700,2	1.219,2
2017 Q3	521,1	698,9	1.220,0
2017 Q4	526,1	727,2	1.253,3

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD’de Yeni ve Mevcut Ev Satışları Yeni Yıla Yavaşlayarak Başladı

2017 yılı ABD’de 2006 yılından sonraki en yüksek konut satışlarının gerçekleştiği yıl olmuştur. ABD’de konut satışları 2018 yılına ise yavaşlayarak başlamıştır. Ocak ayında yeni ev satışları 593 bin adet olmuştur. Mevcut ev satışları ise yıllık olarak 5,38 milyona gerilemiştir. Geçen yılsonuna göre gerileme olmakla birlikte konut satışları geçen yılın aynı döneminin üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo.10 ABD Konut Sektörü

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK (BİN)	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK (BİN)	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2015 Q4	540	5.450	182,5
2016 Q1	511	5.360	184,6
2016 Q2	579	5.570	189,7
2016 Q3	574	5.490	191,4
2016 Q4	551	5.510	192,3
2017 Q1	621	5.700	195,5
2017 Q2	630	5.510	200,5
2017 Q3	639	5.390	203,4
2017 Q4	643	5.570	
2018 OCAK	593	5.380	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index,

Euro Alanında İnşaat Harcamaları Dördüncü Çeyrekte de Büyümeye Devam Ediyor

Euro bölgesi inşaat sektörü 2017 yılı ilk çeyrek döneminde geçen yılın ilk çeyreğine göre yüzde 1,9, ikinci çeyrekte yüzde 3,6 ve üçüncü çeyrekte de yüzde 3,0 büyüme göstermişti. Euro bölgesi ile Avrupa Birliği genelinde inşaat harcamalarında büyüme dördüncü çeyrekte de sürmüştür. Yılın son çeyrek döneminde inşaat harcamaları Euro bölgesinde bir önceki yılın son çeyreğine göre yüzde 1,9 genişlemiştir.

Tablo.11 Euro Bölgesi İnşaat Sektörü Büyüme Değişim (Yüzde)

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2015 Q1	0,5	-0,4	1,6
2015 Q2	-0,9	-0,9	-1,0
2015 Q3	-1,2	-1,3	-0,7
2015 Q4	0,6	1,1	-1,4
2016 Q1	2,7	3,2	0,7
2016 Q2	0,3	-0,1	2,3
2016 Q3	3,4	3,0	5,1
2016 Q4	2,3	1,8	4,2
2017 Q1	1,9	1,3	4,2
2017 Q2	3,6	3,8	2,8
2017 Q3	3,0	3,6	0,9
2017 Q4	1,9	2,4	1,0

Kaynak: Eurostat

İnşaat Malzemesi Fiyatlarında Artış Yeni Yılda da Sürüyor

2017 yılının ikinci yarısında inşaat malzemeleri fiyatlarında önemli bir artış gerçekleşmişti. 2018 yılında bu artış eğilimi Ocak ayından sonra Şubat ayında da sürmüştür. İnşaat malzemeleri fiyatlarında Şubat ayında da artışlar yaşanmıştır. Küresel ölçekte büyümenin hızlanması ile inşaat işlerinde toparlanma inşaat malzemesi talebini ve fiyatlarını artırmaya devam etmektedir.

Tablo.12 İnşaat Malzemesi Fiyatları

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/ DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/ DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2013 ARALIK	643	331,40	379
2014 ARALIK	535	285,00	385
2015 ARALIK	374	211,20	316
2016 ARALIK	449	247,60	360
2017 MART	454	277,40	375
2017 HAZİRAN	447	264,40	363
2017 EYLÜL	520	293,10	378
2017 ARALIK	551	328,00	451
2018 OCAK	564	319,80	480
2018 ŞUBAT	568	322,40	527

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

“ÖZEL BÖLÜM”

İLLERİN NÜFUS PROJEKSİYONLARI

Türkiye İstatistik Kurumu Türkiye geneli ve iller için nüfus projeksiyonlarını yenilemiştir. İllerin nüfus projeksiyonları 2025 yılına kadar hazırlanmış olup TÜİK tarafından açıklanmıştır. Buna göre Türkiye'nin küçük ve orta ölçekli illerinde göç ile birlikte nüfus artışı durağanlaşmakta veya nüfus kayıpları yaşanmaktadır. Diğer yandan 26 il Türkiye'deki nüfusu çekmeye devam etmektedir ve nüfus artışları Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmektedir. İllere ilişkin nüfus ve demografi öngörülerini inşaat faaliyetlerinin genişleme alanları için de önemli bir gösterge olmaktadır. Bu çerçevede İstanbul ve Ankara'da nüfus yoğunluğunun artmaya devam edeceği öngörülmektedir. İzmir'de nüfus artışı daha sınırlı olacaktır. Bursa, Antalya, Tekirdağ ve Kocaeli'nde nüfus artışı ise göreceli daha yüksek olacaktır. Konya, Aydın, Balıkesir, Muğla, Manisa, Denizli ve Eskişehir gibi illerde de nüfus artışları daha sınırlı olacaktır. Diyarbakır, Van, Şanlıurfa, Gaziantep, Mersin ve Hatay'da ise yine göreceli olarak yüksek nüfus artışları görülecektir.

Tablo.13 İllerin Nüfus Projeksiyonları Milyon

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Adana	2,22	2,23	2,24	2,26	2,27	2,28	2,29	2,31	2,32
Ankara	5,45	5,55	5,65	5,75	5,85	5,96	6,06	6,16	6,26
Antalya	2,36	2,42	2,47	2,52	2,57	2,62	2,67	2,72	2,77
Aydın	1,08	1,10	1,11	1,12	1,14	1,15	1,17	1,18	1,20
Balıkesir	1,20	1,21	1,22	1,23	1,24	1,25	1,26	1,26	1,27
Bursa	2,94	2,99	3,04	3,09	3,14	3,18	3,23	3,28	3,32
Denizli	1,02	1,03	1,04	1,06	1,07	1,08	1,10	1,11	1,12
Diyarbakır	1,70	1,73	1,75	1,77	1,80	1,82	1,84	1,86	1,89
Eskişehir	0,86	0,88	0,90	0,91	0,93	0,95	0,96	0,98	1,00
Gaziantep	2,01	2,05	2,09	2,13	2,17	2,21	2,25	2,29	2,33
Hatay	1,58	1,59	1,61	1,63	1,64	1,66	1,68	1,69	1,71
Mersin	1,79	1,82	1,84	1,86	1,88	1,90	1,91	1,93	1,95
İstanbul	15,03	15,25	15,47	15,68	15,89	16,10	16,31	16,51	16,71
İzmir	4,28	4,33	4,38	4,43	4,48	4,53	4,58	4,63	4,67
Kayseri	1,38	1,40	1,42	1,44	1,46	1,47	1,49	1,51	1,53
Kocaeli	1,88	1,94	1,99	2,05	2,10	2,16	2,22	2,27	2,33
Konya	2,18	2,21	2,23	2,25	2,28	2,30	2,32	2,35	2,37
Manisa	1,41	1,42	1,44	1,45	1,46	1,47	1,48	1,49	1,51
Kahramanmaraş	1,13	1,14	1,15	1,17	1,18	1,19	1,21	1,22	1,23
Muğla	0,94	0,96	0,97	0,99	1,00	1,02	1,04	1,05	1,07
Sakarya	0,99	1,01	1,03	1,05	1,07	1,09	1,11	1,13	1,15
Samsun	1,31	1,33	1,34	1,35	1,36	1,38	1,39	1,40	1,41
Tekirdağ	1,01	1,04	1,07	1,11	1,14	1,18	1,22	1,26	1,30
Trabzon	0,79	0,79	0,80	0,81	0,81	0,82	0,83	0,83	0,84
Şanlıurfa	1,99	2,04	2,08	2,13	2,17	2,22	2,27	2,31	2,36
Van	1,11	1,12	1,12	1,13	1,14	1,15	1,15	1,16	1,17

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Türkiye ve İller Nüfus Projeksiyonları, 2018 Şubat

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

www.imsad.org / info@imsad.org

TEL: +90 2016 322 23 00

